

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

A mezőgazdasági muzeum.

A muzeumok és könyvtárak intézménye az utolsó esztendőben erős fejlesztő változáson ment keresztül. Megváltoztak a muzeumok fogalmát és hivatását illető felfogások. És éppen ez a körülmény az, amelynek szempontjából a magyar királyi mezőgazdasági muzeummal foglalkoznunk kell.

A közfelfogás eddig az volt, hogy a muzeumoknak egyrészt tudományos szolgáltatásokat kell tenni, másrészt pedig kívánatos látóivalakat nyújtani. Nem mondhatnánk, hogy a muzeumoknak e kétrendbeli hivatása elenyészett volna. De közéjük jött egy harmadik nemű hivatás, amely fontosságban a két elsőt túlszárnyalja és amely ennél fogva döntő befolyással van az újabb muzeumi berendezésekre. Ez a gyakorlati életnek való szolgálás, a különböző foglalkozási ágak fejlesztése a muzeumok útján. Annyira előtérbe tolul ez a gyakorlati hivatás, hogy még a képtáraknál és egyéb szépművészeti gyűjteményeknél is ez jár elől.

Mindenesetre olyan arányú és természetű térfoglalás ez a modern közéletben, amint valaha az első muzeumok összegyűjtői, az első könyvtárak tudomány szerető alapítói nem igen gondolhattak.

Ennek a fejlődésnek egyszerű gya-

korlati oka van. A kereső ember szakbeli tudásának szükségletei annyira megszorodtak, hogy kielégítésükre az eddigi eszközök elégteleneknek bizonyultak. Újabb, gyorsabban ható, könnyebben kezelhető eszközökre van szükség a keresetet gyarapító tudás terjesztésére. Ez eszközök közé sorakoztak a muzeumok és a könyvtárak is, amidőn egyrészt a látóivalók csoportosításával lehetővé teszik a gyakorlati ismeretek látás útján való megszerzését, másrészt amikor a tudóivalók nyomtatott anyagát a könyvek kiadása és különféle előadások tartása által terjesztetik. Ha az előrebocsátott körülményeket figyelembe vesszük, kellőképpen tudjuk méltányolni a magyar mezőgazdasági muzeum berendezését és programját.

A mezőgazdasági muzeum célja és hivatása mindazt bemutatni, ami a magyar mezőgazdaságra érdekel és fontossággal bír, amiből a hazai mező-, kert- szőlő vagy erdőgazdameg megbízható, gyakorlati tanulságot meríthet, és amiből úgy a belföldi, mint a külföldi iparos, fogyasztó és kereskedő a magyar mezőgazdaság terményeit legközvetlenebbül és leghivebben megismerhesse.

Azért a muzeum berendezői odatörekedtek, hogy minél közvetlenebbül, minél világosabban és vonzóbban bemutassák az ország mezőgazdasági

termelésének gazdagságát és változatoságát, bemutassák továbbá miként és mi módon termeljen a gazda, hogy a legnagyobb eredményeket elérhesse, miként védekezzen a gazdaság apró kárttevői ellen, mily formában és csomagolásban kívánja a fogyasztó közönség a kész termény szállítását stb. stb. mindig szem előtt tartva a régi piacok jobb kihasználását, valamint új, jövedelmező fogyasztó területek megszerzését.

Másrészt pedig a kereskedő, az iparos és fogyasztó is könnyen tájékozódhassék, honnan szerezhesse be a neki legmegfelelőbb árut, mily vidéken és mily különböző változatokban termeli azt a hazai gazda, mik a különbségek a hazai és külföldi termények és termelési módok között stb.

Ez a muzeum tehát első sorban a hazai mezőgazdaságot tartja szem előtt, de mindenütt, ahol az kívánatos, összehasonlítás kedvéért a velünk rokon viszonyok között termelő külföld e téren elért eredményeit is párhuzamba állítja.

Nyilvánvaló mindebből, hogy a muzeum berendezésénél a gyakorlati, gazdaság-fejlesztő szempontok voltak az irányadók. A szép helyiségek, amelyekben a muzeum el van helyezve, a kiállított tárgyak, képek és grafikai táblák csinosága is gyakorlati célokat szolgálnak. Mert mentől vonzóbb maga

TÁRCA.

Lemondás.

Szeretlél s én szerettelek
Szívünk mégis ketté szakadt!
Kérlelhetetlenül tépte szét
A sors a boldog álmokat.
Megjelölé az utakat,
Melyről lelépnünk nem lehet;
Két szóból állt a bucsuzás:
Isten veled . . . Isten veled . . .

Sok év telt el azóta már!
Nem visz egymáshoz semmi nyom.
Haladunk némán szótlanul
Az elválasztott utakon.
Végig nézünk rügyfakadást,
Virág hullást, enyészetet.
És remény nélkül mondjuk el
Isten veled . . . Isten veled! . . .

Múlik a nyár, múlik az ősz
Tél után tavasz jön megint.
De nekünk már csalóka vágy
S hiu remény többé nem int.
Csupán még a szívünk sajog,
Ha merengünk a mult felett.
S ajkunkról elszáll egy sóhaj
Isten veled . . . Isten veled! . . .

Lotus.

Ne ítélj, hogy meg ne ítéltes.

Husz éves leány volt Széplaki Melánia. Szerencsétlen időszak állt be a leányokra, nem kérte nőül senki sem a gazdagot, sem a szegényt.

És mikorra elmúlt ez a boldogtalan időszak, egyik-másik bizony husz-huszonöt éves lett. A kis leányok pedig felcseperedtek 16–18 éveseknek és ezek elkezdtek gunyolni a husz éven felülieket.

Igy lett Széplaki Melánia is husz éves és — hajadon.

A 16–18 éves leánykák elhitették magukkal, hogy ők folyton szépek, ifju virágszálak maradnak.

E hitök felett azonban csak mosolyog az idő és lassanként megboszulja magát rajtuk is.

Hol maradnak a kérők? Igy elmélkedett a 18 éves Aranka. — Mily különösek is ezek a férfiak! Miért nem nőszülnek? Ott van a csinos Kenderfalvi Ilonka, senki sem kéri, itt vagyok én is. Ott van Tibodi Katinka, nem kéri senki, pedig már 16 éves. Aztán én is 18 vagyok, még sem kérnek. Ott van Kolozs Juczika, szép leány, senki se kéri. De engem már megkérhetnének! . . . Talán azért nem kér senki, hogy néha beszelek az utcán Széplaki Melánival, ezzel a vén leánnyal! Persze husz éves már és ha vele

látanak társalogni, azt hiszik, én is husz éves vagyok. Ézentul kikerülöm!

Igy okoskodott Aranka és mihelyt ideje engedte, ellátogatott a fiatal leánykákhoz.

Halljátok, társunk össze 16–18 éves leányok. Ne társalogjatok a husz évesekkel, azok már vén leányok, nem mihozzánk valók. Különösen azt a komoly Széplaki Melánit nem kell bevenni társaságunkba. Azt mondaná a világ, mi is elmúltunk már husz évesek.

Egyszer azt veszi észre Széplaki Melánia, hogy kerülnek a leányok és nem szólnak hozzá. Pedig pár év előtt terhére is volt az apró csiribiri leánysereg, boldogok voltak, ha szólt hozzájuk.

— Ugyan mi lelte ezeket, hogy félve néznek rám és kerülnek? — tépelődött magában Melánia.

Végre megtudta, mert egy nagyon is őszinte úrinő megtámadta egy társaságban, miért ragaszkodik az ifju leányokhoz! Hisz kegyed már nem való a 16 évesek társaságába!

Melánia megdöbbsent. Szomoruan tért haza, s a tükör elé állt.

— Istenem, hát engem már vén leánynak tartanak? Oly nagy kor-e a huszadik év. Hát oka vagyok-e én, ha husz vagy harminc éves leszek is leány fővel? Csak nem mondhatom egy fiatalembernek sem, hogy vegen nőül? Ha nem jön egy sem, arról

a muzeum, annál több érdeklődőt gyűjt helyiségeibe és annál szélesebben terjed az általa adott okulás. Már eddig is kitént, hogy a muzeum mint tisztán érdekes látványosság, milyen jótékony befolyással van a fővárosnak a földtől elszakadt lakosságára. Pusztán kíváncsiságból ezer és ezer városi ember keresi fel a muzeumot, és azok az emberek, akiknek a mezőgazdaságról fogalmuk sincs, akik a házi állatokat csak a busából ismerik.

A gazdaközönsséggel szemben a muzeumnak természetesen egészen más a hatása. Az állattenyésztőt, a növénytermelőt egészen más szempontokból érdeklik a kiállított dolgok. És szinte természetesen kapcsolódik ezekbe a szempontokba az az utmutatás, amit a muzeum a szállítás és értékesítés tekintetében is adni szándékozik a gyakorlati mezőgazdának.

Szólanunk kell még a mezőgazdasági muzeum tudományos vonatkozásairól. E tekintetben, mint érdekes specialitásokra, a muzeumnak két osztályára kell utalnunk. Az egyik a gazdaságtörténelmi. A laikus is megtudja ebből, hogy hazánkban, a háború klasszikus hazájában a földművelésnek fejlettebb ágai, mint a kertészkedés, gyümölcstermelés, szőlőművelés már milyen korai időkben virágoztak. A muzeum másik nagy tudományos értékű osztálya az ősfoglalkozások osztálya. Ez az osztály a halászatnak és pásztoréletnek régikori jellemző tárgyait mutatja és a maga nemében az egész világon páratlanul áll. Érdekes dolog, hogy a halászati eszközök mutatnak rá, hogy a magyarságnak oly vidékről kellett mai hazájába jönnie, mely vízben és halban bővelkedett, vagyis északkelet felől. A muzeumnak ez az osztálya szinte irigylet magyar specialitás és hervadhatatlan érdemekkel gyarapítja gyűjtőjének Herman Ottónak tudományos babérait.

A földolog most már, amikor egy külsőleg és belsőleg eddig páratlanul álló mezőgazdasági muzeumunk van,

hogy a magyar gazdaközönsség sűrű és szoros összeköttetésben lépjen vele. Megérdemelné az intézmény, hogy a gazdasági szakterületek vidékenként szervezzék, a muzeum meglátogatását és jó eleve kitűzzék a gyakorlati gazdálkodásnak azokat a kérdéseit, amelyek tisztázását a muzeum közreműködésétől várják. Ez egyik módja lenne a muzeum és a gyakorlati élet között való kapcsolat gyors megteremtésének. Egyébként e módok kieszelése a gazdaközönsség dolga, csak az kívánatos, hogy a muzeumnak gazdasági életünkre való hatását mentől megfelelőbb módon irányítsuk és biztosítsuk.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Heincz Gyula, üveg- és porcellánkereskedő Kulán, eljegyezte Ujverbáson Seidl Berta kisasszonyt, Seidl Lipót leányát.

— **Kinevezések.** A király Szeghy Lajos palánkai bírói bírót ugyanoda bíróvá nevezte ki. — Fernbach Karoly főispán dr. Veszelovszky József és dr. Bata Lukács díjtalan közigazgatási gyakornokokat díjas közigazgatási gyakornokokká kinevezte és dr. Bata Lukácsot szolgálatára a topolyai járási szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

— **Uj közjegyzőség.** A hivatalos lap szombati száma közli, hogy az igazságügy-miniszter október 1-től Ujvidék székhellyel új közjegyzőséget állít fel. Ujvidéken ezáltal két közjegyző lesz.

— **Kisker közseg orvosi állására** Dr. Schmidt Oszkár, melykúti községi orvos lett megválasztva.

— **Drakulics Pál öngyilkos.** Drakulics Pál Zombor város volt országgy. képviselője, szombat éjjel budapesti lakásán fölbölte magát. Drakulics 51 éves volt.

— **Petőfi ünnepély Óverbáson.** 59 esztendeje annak immár, hogy a Iyra Schakespearje a mi lánglelkű apostolunk kivánsága beteljesedett, „elesett a harc mezéjén, s ott omlott ki ifjú vére szívéből.“ Mi, akik tüneményes alakjának megjelenését és apostoli küldetésének bevégezte után való eltűnését csodáljuk, akiket hevítének szívből fakadó költeményei akiknek Ő szeméfenye, mert a Iyában eddig utóérhetetlen, s — azt hisszük, nem vagyunk merészek vagy önteltek — a jövőben is az lesz, itt allunk s bálmuljuk azt a csiszolatlan gyémántot,

sem tehetek. . . Vagyonom nincs, ez ismét nem az én bűnöm. Különben megtudom keresni munkával a kenyeremet, nem busulok, ha leány maradok is.

Ő nem is busult volna, de a nők beszéltek legtöbbit. Azok az asszonyok, akik maguk beszéltek tele, a fiatal emberek fejét, hogy ne nősüljenek! Nehéz a házasság; ami férjünk is megbánták, hogy megnősültek! . . . stb.

Az e féle beszédek persze igen tetszenek a fiatal uraknak, mert jól mulatnak ők az „asszonyságok“ körében, minék a feleség? . . .

Nem kell nekem feleség

A feleség betegség! . . .

Mérge mint a scorpio,

Hej, a nőtlenek mi jó.

Teltek, multak, az évek.

Melánia igen váratlanul egy budapesti rokonától örökölt egy házat, Már ekkor csupán anyja élt.

Azonnal híre futott az esetnek. Most már egy-két fiatal úr kérdezte, hogy ki is az a Szeplaki Melánia? . . .

Egy szegény ügyvéd azonnal meg is kérte, ki egyébként becsületes ember volt, de pénz nélkül mégsem boldogulhatott.

Melánia nem is ment hozzá, ne mondja senki, hogy az első kérőhöz odadobta magát.

Budapestre ment anyjával, hol nemsokára egy kirándulás alkalmával egy igen derék vasúti tisztviselővel ismerkedett meg, s ez egy hónap mulva nőül vette.

Most, hogy a szép ház tulajdonosává lett,

azonnal bájosnak, szépnek, kedvesnek ismerték.

Nagyon boldog házaspár lett belőlük, mert Melánia jól volt nevelve, édes anyja pedig szerény, derék, munkaszerető nő volt.

Hat év mulva két szép gyermekével, anyjával és férjével a városligetben oszonnáztak egy kávézó helyiségben, hol sokan voltak.

Egyszer csak két leány jön az asztalukhoz, egy öreg úrral, kit papának szólítottak.

A nagyobbik kisasszonny egész barátságos merészséggel rohant Melániához.

— Nagysád talán nem is emlékszik reám, én Marosi Blanka vagyok, nővérem Rózsika, ugyebár ő is nagy leány már?

— Valóban, szólt Melánia anyja némi keserű visszaemlékezéssel. Rózsika utólérte Blanka kisasszonyt?

— Oh nem! mondta nevetve Rózsika, a néném már 24 éves, én pedig csak 16.

Blanka elpirult. Rögtön emlékezett, mikor a 20 éves Melánit vén leánynak gunyolta, és ő még több évet is ért el pártában!

Melánia nem tartott haragot, ellenkezőleg nemes bosszút állt rajta, férjének volt egy fivére, szép állású hivatalnok, addig mesterkedett, elvétette vele Blankát, miután megtudta, hogy komoly, szorgalmas asszonyt lehet belőle remélni.

Azóta Blanka sohase fogja rá senkire, hogy vén leány.

Aki mást elítél, magáról mond ítéletet.

amelynek értékét kevesen tudták megbecsülni, s csak most látjuk, hogy ki volt Ő nekünk. — Sorsa mostoha volt s ezt bizonyítja apostoli küldetését. Ne legyünk mi olyan mostohák mint a sors, hanem emlékezzünk meg mert evvel saját magunknak tartozunk amennyiben csak gyáva nép felelhet ős nagyokat. Ezen érzelmektől áthatva határozta el az óverbázi ifj. Társaskör hogy folyó hó 28-án délután 4 órakor az „Erzsébetliget“-ben ünnepélyt rendez s pedig az alábbi műsorral: 1. Szózat, kíséri az óverbázi zeneegyesület zenekara. 2. Szavalat, mondja Mühl Irénke k. a. 3. Ünnepi beszéd mondja Lotz Kabos úr. 4. Szavalat, mondja Brust Juliska k. a. 5. Szavalat, mondja Lotz Frigyes úr. 6. Hymnus, kíséri az óverbázi zeneegyesület zenekara, Jöjjetek el mindnyájan és ünnepeljétek velünk!! Hazafias üdvözléssel Az Óverbázi Ifj. Társaskör.

— **Uj rendelet a tankötelesek** összeírásáról. A vallás- és közoktatásügyi miniszter új rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben értesíti, hogy elődjének a tankötelesek összeírására vonatkozó rendeletét hatályon kívül helyezi és helyébe az új összeírás eljárást rendeli el. Az új eljárás legfontosabb és alapvető intézkedése az, hogy az összeírást az iskolai beiratások utáni időre helyezi át, minek következtében a tankötelesek hónapokon át való nyilvántartásának s időközi változások keresztül vezetésének szüksége eszik. Ennek előnye a régi felett az, hogy a jövőben csak a be nem iratkozott tanköteleseket kell összeírni s az iskolába beiratkozottak összeírása feleslegessé válik. Az iskolába be nem iratkozott tankötelesek összeírásánál nem a szülő vagy a gondviselő, hanem magának a tankötelestnek akkori rendes lakása vétetik alapul. Az utasítás ezen intézkedése biztosítja azt, hogy az eljárás a nagyközségekben úgy mint a városokban kevesebb munkával és kellő időben lesz végrehajtható.

— **A honvédség idej nagygyakorlatai.** A magyar kir. honvédség az augusztusi nagygyakorlatait ez idén Hatvan környékén fogja megtartani. A főhadiszállás Hatvanban lesz.

— **Eltűnt és megkerült nagybirtokos.** Megirtuk annak idején, hogy Giskan Mór pinczédi nagybirtokos mintegy hat héttel ezelőtt hazulról eltávozott és azóta nyoma veszett. Családja és hozzátartozói azóta mindent elkövettek, hogy az eltűnt családíót megtalálják. Hiábavalónak látszott már minden kutatás, mert nyomára nem tudtak akadni. Giskan Mór két év előtt buskomor lett és eltűnését is betegségének tudták be. A Bécsben megjelenő „Das Interessante Blatt“ 1. évi július 11. számában közzétett Giskan Mór arcképét és a család azon hirdményét, hogy az, aki az eltűnt nyomára vezet 500 korona jutalmat kap. Giskan Mór ujvidéki rokonai most értesítést kaptak, hogy Giskan Mór heteken át Fiumében tartózkodott, hol betegen feküdt, de innen Pozsegán lakó fiához utazott és jelenleg ott is tartózkodik.

— **Községgháza építése Tündéresen.** Bács megye Tündéres község előjárósága 18.468 K 61 f költséggel építteti fel az új községgházát. Az építkezés augusztus 8-án versenytárgyaláson lesz kiadva.

— **Villamos világítás.** Bácsalmás község utcái és terei, valamint a községi hivatalos helyiségek villamos világítással leendő ellátására az előjáróság pályázatot hirdet, melynek alapján az ajánlatokat részletes tervezetekkel és szerződés mintával 30 nap alatt kell beadni az előjárósághoz.

— **Révvámszedési jogok bérbeadása.** A zombori magyar kir. pénzügyigazgatósága árlejtést hirdet a kincstár tulajdonát képező Zablya község határában a Tisza folyón gyakorolható révtámlási és révvámszedési jognak valamint a hozzátartozó ingatlanoknak 6 évre évi 3800 K kikiáltási ár mellett leendő bérbeadására. Az árlejtés aug. 7-én délelőtt 11 órakor Zsablyán a községgházán fog megtartatni. A szerződési minta, mely a részletes feltételeket tartalmazza, Zsablyán a közs. előjáróságnál, Titelen a kir. adóhivatalnál és Zomborban a kir. pénzügyigazgatóságnál megtekinthetők.

— **Wagner J. György** Ujverbász község jegyzője, 4 heti szabadságra ment és távollétében az iroda vezetésével Mauer Károly aljegyző bizott meg.

— **A kivándorlás.** Andrássy Gyula gróf belügyminister a törvényhatóságának rendeletet küldött, hogy a kivándorló utleveleinek kiadásánál különös figyelemmel legyenek arra, hogy a kivándorlók itthon maradó tizenöt évnél fiatalabb családtagjairól a kivándorlók kellőképpen gondoskodjanak.

— **A rongyszedés veszedelmes.** A belügyminister rendeletet intézett a törvényhatóságához, amelyben előadja, hogy a rongynak, csontnak, nyers bőröknek és egyéb hulladékoknak gyűjtése valóságos melegágya a himlőnek, difteritizsnek, vörhenynek, lépfeneknek. A kereskedelemügyi ministerrel egyetértve elrendelte tehát, hogy a csont, rongy és nyersbőr-hulladékszedőknek a rendőrhatalóságok által kiállított és megbízhatóságukat igazoló bizonyítványt kell beszerezniök, és hogy továbbá nem árusíthatnak nyalánkságokat s oly játékszerket, például pipót, amelyeket a gyermekek szájukba vesznek, ilyesmit ajándékba sem adhatnak. A mulasztások kihágási uton torlandók meg.

— **Leégett gözmalom.** Nemesmiliticsről írják, hogy Knézy Szávó ujonnan épült gözmalma egészen leégett, kétszáz méter-mázsa gabonával együtt. Az oltásnál különös érdemeket szerzett magának Waisz György, községi jegyző, aki az önkéntes tűzoltóság élén életveszély között akadályozta meg, hogy a gépek és a transzmissziók nem pusztultak el. A kár 50.000 kor. biztosítva semmi sem volt.

— **Az élelmi cikkek folytonos drágulása,** majdnem kötelességünk teszi, hogy egy mindennapi nélkülözhetetlen táp- és élvezetcikkre utaljunk, mely állandóan olcsó marad — a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéra. A míg a gyarmatkávé tudvalevően idegeinkre ártalmas és teljesen táptalan, addig a Kathreiner malátatartalma, felerészben gyarmatkávéval keverve, ízletes és tápláló kávéitált szolgáltat. Gyermekeknek, nőknek és üdülőknél csakis Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéval szabad adni, a mely a legjobb gyarmatkávé ízzel bír és emellett könnyen emészthető és tápláló. Elkészítési módjának leírása az eredeti csomagokon látható. Csak olyan csomagokat vegyünk a melyeken a Kneipp-páter védjegy és a Kathreiner név rajta áll. Valóságos megtakarítás, jóíz és egészség ajánlják a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használatát minden háztartásnak.

— **Pályázat postagyakornoki állásra.** A kereskedelmi minister a m. kir. posta, távirda- és távbeszélőnél betöltendő száz gyakornokjelölti állásra pályázatot hirdet. Ezen állásokra azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet, érettségi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18 életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. A pályázat alá becsátott állásokat a kerületi posta- és távirdaigazgatóságok fogják betölteni és pedig a bpesti posta- és távirdaigazgatóság 20-at, a többi igazgatóság pedig egyenként 10-et. A sajtókezelő írt és születési, orvosi, erköcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt folyamodványokat a pályázók augusztus hó 1-ig, ahhoz képest hol a pályázók alkalmaztatást óhajtanak nyerni, a bpesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta és távirdaigazgatóságokhoz nyújtják be. A pályázók állásaikat f. évi szeptember 1-én elfoglalni tartoznak. A jelöltek a posta és távirdatisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letétele után pedig minősültséget szereznek a posta és távirdatiszti állásokra.

— **Óriási jégverés Bácsujfalun.** Rettenetes jégeső zuhogott végig az elmúlt héten Bácsujfalun. Elverte teljesen az egész határt, le van tiporva egy egész évnek minden fáradsága. Csak öt percig tartott — és több mint nyolcvan százaléka a még le nem aratott búzának, zabnak, kukoricának, komlónak, kendernek van oda. Husz éve nem

emlékszik ekkora jégverésre a lakosság. Galambtojás nagyságu, sőt annál is nagyobb jégdarabok hullottak és rövid egy-két perc alatt fehér volt a láthatár.

— **Leánynevelő intézet Zentán.** A mai nehéz szocialis viszonyok mellett a leánygyermek szülői bizonyára örömmel veszik tudomásul Endrei Sománé (volt városi mérnök neje, okl. tanítónő) vállalkozását, a ki Zentán egy internátussal egybekötött leánynevelő tanintézetet létesített, ahol középiskolai kiváló tanárok vezetése mellett leánygimnáziumi, polgári és továbbképző magán tanfolyamra vétetnek fel leánynövendékek és azonkívül az internátus nyilvánossági joggal felruházott 6 elemi osztályt foglal magában. Az intézetben mérsékelt díjazásért családias, szeretetteljes bánásmód, valláserkölesi nevelésben és kitünő ellátásban részesülnek a növendékek. Az internátus gyönyörű stílusban fölépített, kényelmes, tulajdonát képező magánépületben van elhelyezve. Tágas udvar, pompás kert, teniszpálya, vízvezeték és villanyvilágítás egészségügyi szempontból is alkalmassá és ajánlatossá teszik ezen internátust. Az igazgatóság kívánatra bárkinek is megküldi a bővebb felvilágosítást nyújtó prospektusokat és így minden szülő aki leánygyermekét jövőjét, illetve szellemi és testi kiképezését csekélyebb anyagi áldozattal biztosítani óhajta — forduljon bizalommal Endrei Sománé leánynevelő intézetéhez Zentán. 4-3

— **Üri-, női- és gyermek-cipők** első-rangu gyártmány, nagy választékban, Kardos J.-nél Kulán.

CSARNOK.

Fürdői történet.

A délutáni nap bőségesen szórta izzó sugarait a kurszalón bádognetejére, fénylő fehér reflexet vetve a porondra, míg a terrasz zöld repkénye mögött a vidám fürdőközönség trécselve üzte magát az unalmat, a legfőbb specialitását a nyaralásnak. — Folyt a beszéd, ömlött a szóáradat össze-vissza. Az érdekes, sápadtképi, borzas haju Dáni Margit völegényével perelt, aki a table d'hôte alatt azt a hallatlan vakmerőséget követte el, hogy Szentmarjai Juditot kiállította ki a legszebb asszonynak, ezt a nevet szemü, gömbölyű idómu, örökké izzó-mozgó fiatal özeveget, aki körül a fürdőző férfi-nép állandó udvart formált érthető irigységére a köszvényes öreg uraknak, megbotránkozására a lányos mamáknak és boszantására a mamás leányoknak. Szegény Sárdi Pista hiába esküdözött égere-földre, hogy ő nem tartozik a nagy tömeghez, egyáltalán nem hódol meg a Szentmarjainé szépségének, ez a mondás is csak úgy véletlenül csuszott ki az ajkán, mint visszhangja a többi elfogultak nézetének. Margit hajthatatlan maradt, éppen tizedszer esküdött meg a végzetes table d'hôte-on hogy nem lesz egy ilyen szörnyetegnek a felesége, és ha az úján fénylő karikagyűrű aranyértékét nem sajnálná, a jegygyűrű már régen ott pihenne valamelyik bokornak árnyékos tövében. Hogy szavainak nyomatékoit adjon, idegesen húzogatta le vékony ujjairól az ártatlan kis gyűrűt, mely néma megadással türte, engedte magát megszokott helyéről ide-oda ránczígaltatni. Szegény Pista homlokán kiült a veríték, úgy érezte magát, mintha egy perc alatt eltűnt volna az árnyéket adó zöld repkény és az a mosolygó piros nap odafent az égen, kiszámított maliciával összes elégtő sugarait az ő árva fejének irányította volna. Szerencsére e perczben egyik öreg úr hatalmasan elásította magát, azt pedig tudjuk, hogy az ásitás a legragadosabb betegség, és így történt, hogy a kurszalón egy pillanat alatt valóságos ásitó teremmé változott, ami aztán a beszélgetés irányát is új térre terelte. A közvélemény rövid időn abban koncentráldott, hogy ez a fürdő, végtelen unalmas fászek, ahol semmi szórakozás, semmi mulatság sincs, és ha ez tovább is így tart, ök bizony felszedik a sátorfát és szépen tovább állanak.

Erre meg a doktor és a fürdőigazgató

kezdte törölni a homlokáról az izzadság-cseppeket. Mi lesz, ha a vendégek csakugyan beváltják fenyegetésüket és itt hagyják őket a fürdővel egyetemben, mint Szent-Pál az oláhokat? — Nagyot fohászkozva veté fel szeméit a doktor a felhőtlen égre, onnan felülről várva a segítséget, és ime beteljesedett az irás szava, mely szól: „kopogtassatok és megnyílnak nektek“ — mert egyszerre nagy robajjal fordult be a poros országútról az árnyékos fasorba egy tarka foltokkal díszített szekér és alóla egy pár borzas fej dugta ki magát, a köréje sereglett fürdőközönség előtt.

Időt sem engedve a találgatásnak, kimászott a kocsinak legborzasabb alakja, hóna alatt szines plakatokkal, s a következő perczben mulatságra éhes közönség mohó étvágygyal olvasta, hogy a halhatatlan Boskó 18-ik fia és világhírű akrobata társulata átutazóban rendkívül érdekes diszeloádást lesz szerencses tartani a nagyérdemű közönség előtt, a legnagyobb akrobácia, fizika, és magika köréből, stb. stb. — Az előadás kezdete este nyolcz óraker vacsora után — szabad bemenet, stb. stb.

No, ez volt a Pista szerencséseje, mert az imént még engesztelhetetlen gyűlölettől égő Margit egyszerre kezes báránnyá változott, és legszeretetteljebb mosolyával kérdezte Pistától: ugye elmegyünk edes? Pista felelet helyett mintha ágyuból löttek volna ki, úgy rohant a trupp igazgatójához, hogy jó előre lefoglalja a ket legjobb helyet, de fájó szívvel vette tudomásul, hogy a tisztelt című publikum oda ül, ahova akar és annyit fizet, amennyi jól esik.

A férfiak ezalatt vállukra emelték a fürdő orvosát, és mint egy győzelmi jelvényt, zúgó éljenzés közt hordoztak körül, mint aki nekik ezt a kapitolumi élvezetet szerezte és egyhangu határozati javaslatot hoztak, hogy ezen élvezetes estén mindannyian jelen lesznek.

Este nyolcz után már együtt ült az egész diszes társaság, a hevenyeszett ponyvasator alatt, mely felett mint százkaru szörnyeteg, némán feketén terültek el a százasok tölgyek szertehajló ágai, kiseretietesen világítva meg a sátor négy oldalán leszurt olajlámpa veresen kiömlő fényétől, míg a sátor belsejében füst és pára között, mint mozgó lidércfény imbolygott a kacagó uri társaság.

A publikum kitünően érezte magát, valami szokatlanul új volt előtte ez a kivilágítás és a kezeit meglegedetten dörzsölgető róka-képi, vigyorgó igazgató vásári bókókat szórt a közönség közé meglegedése magas jelül.

Csak Margit fintorgatta pisze orrocskáját, mert az ördög épp Pista mellé ültette a szép Szentmarjainét. Nem is békült meg addig, míg a falusi csepürágó Pista kalapjába rántottát nem sütött és ki nem rázott belülről három tucat kártyát, tíz méter papirszalagot és ráadásul egy pár turbékoló kis gerlét, ami élénk czélzás volt rá és Pistára. — Mikor pedig a Szentmarjainé finom csipkekendőjéből egy tövises sündisznót szedett elő teljesen kibékülve tapsolt a büszke önértettel hajlongó művészeknek.

Hát még a mikor az akrobaták megkezdték mutatványaikat, minő derűtséget idézett eloa falusi dummer August az ő vásári viceivel, fehérre mázolt ábrázatjával.

Az edeskes és változatos műsor végefélé közeledvén, az igazgató úr Boskó, nagy hangon, biztos hatásra számítva, jelentet ki, hogy most következik a műsor legszenzációsabb száma, Leona kisasszony csodálatraméltó mutatványai.

Nosza lett erre riadólam a fiatal urak között.

Egynémelyik monoklit nyomott a szemére s megjelent ajkán az a hetyke mosoly, mely minden irott betúnél világosabban fejezi ki gondolatát: „Ha szép az a Leona kisasszony, kezdünk vele valamit!“. De sajnos, a monokli csakhamar csalódottan esett vissza az összeszorított szemöldökök alól, mert a sátor szük nyílásán a várt Leona kisasszony helyett kilépett egy nő trikóba, foltos puláderbe bujtatott sápadt arcú beesett mellű tíz esztendő fákó kis lány, aki úgy nézett ki, a vidám tömegben, mint rózsalevelek közzé dobott peneszvirág. — Tassi Zoltán, a társaság humoristája mindjárt egy sikerült szójátékot röktönözött összehasonlítva a

Járásbíró öblös tajtékpipájának szárát a kislány lábszáraival, míg Szentmarjainé a feje bubjáról lelőgő, fakó nemzeti színű pántlikába font hajtincset vette beható szemle alá. A gyermekeleányka pedig félénken, bémész szemekkel állt a körközepén sohse látott ő még ennyi fényességet bele tündökölni az ő sötét életébe. Mosolyogni próbált, a mi sehogyse sikerült neki, s hányta a esőkokat jobbra-balra vékony kezeivel.

Aztán az ő idétlen rekedtes hangján elkiáltotta magát „Hoppla!” — ami jel volt a mutatványok megkezdésére.

Bükkfenevet vetett a levegőben, majd hanyatt feküdt a porondon, kinyújtotta vézna kis testét, aztán fellökte magát, arra igyekezve, hogy talpával megveregesse feje bubját, miközben gyöngye kifecamított csontjai ropogtak, mind mikor a pajkos iskolás gyermek megyoróhéját tör szét a lábai alatt. — Mikor nagy nehezen feltápáskodott, egy pár kínos köhintés jött ki száraz melléből. — Hogy ezt elfojtsa, zsebkezdőjét szájához szorította, hazug mosoly alá rejtve fájdalmát. — A fehér vásznon ott riktott egy kis csöp pirosság... édes-meleg vér... de hát ki vette volna ezt észre a nagy vidámságban.

Kezébe vette a tányért és imbolygó lépésekkel mindig mosolyogva indult az uri nép felé. Oh, ti szép mosolygó dákák, virulórózsásarcu hajadonok és ellenállhatatlan monoklis seladonok, nyuljatok be most erszényeitekbe és az átkacagott isteni komédiáért ne sajnáljatok egy pár krajcárt dobni ennek a sápadt, lassan, kinosan haldokló gyermeknek a tányérjába.

Nyilttér.

Sokan éreznek hasogatást és fájdalmat végtagjaikban, mivel sok köszvényes, reumatikus ember van a világon. Mások ismét rándulások és csonttörésektől eredő fájdalmakban szenvednek. Mindezeknél enyhülést és gyógyulást eredményez **Soós Károlynak** Obecsén a mai kor követelményeinek megfelelően felszerelt kénes iszaposfürdője. 2-3

Az iskolák megnyiltával ajánlok a legfelsőbb tanhatósági minták szerinti felvételi-, előmeneteli- és mulasztási-napló nyomtatványokat

valamint Dr. Hoffman-féle a tanítási eredményről szóló és más kitaláló minta szerinti naplót.

Tisztelettel

Berkovits Márk villam-üzemű könyvnyomdája, Kulán

Gabona árak: Budapesten:

Buza október	—	—	11.14
Zab	—	—	7.90
Tengeri aug.	—	—	6.37
Buza	—	—	10.—
Zab	—	—	7.—
Tengeri	—	—	5.50

TÜZI-FA ÁRJEGYZÉK.

Kulán a vasut-állomásnál levő

tüzi-fa raktáramról

teljes ölekbe kirakott tűzifát, a következő árak mellett ajánlok:

Öl számra:

Gyertyánfa, hasáb	K	37.—
„ dorong	„	34.—
Cserfa, hasáb	„	36.—
„ dorong	„	34.—
Tölgyfa, hasáb	„	35.—
„ dorong	„	33.—
Vegyes, hasáb	„	34.—

Waggon számra: 10,000 klgr.

Gyertyánfa, hasáb	K	222.30
Cserfa,	„	„	216.95
Bükkfa,	„	„	212.95
Vegyes,	„	„	205.95

Az ajánlott fa I-rendű és kérem közvetlen a vasuti indóházánál levő nagy tüzi-fa raktárt megtekinteni.

Tisztelettel **Scherer György**
fa- és szén-kereskedő Kulán

ELADÓ BIRTOK

Somogy megyében, a szigetvári járásban **482 kat. hold** nagyságu **birtok** sürgősen eladó. További felvilágosítást ad **Dr. Parragh Antal ügyvéd Pécsen.** 3-3

Kukorica-göré,

1-4
13 öl hosszú, a legjobb állapotban,
eladó **Löbl Samunál, Palánka**

Jó házból való tanonc

kerestetik. **Kardos J. Kula**

ÚJ INTERNÁTUS ZOMBORBAN.

A f. szülők értesítettnek, hogy egy új nevelőintézet létesült

„ZOMBORI DEÁK-OTTHON“

cím alatt, amelyben egy főgimnáziumi és egy kereskedelmi iskolai tanár gyakorolja az állandó felügyeletet s a kik az internátusban benn is laknak.

Felvételnek gimnáziumi, felsőkereskedelmi és elemi iskolai növendékek korlátolt számában.

Havi teljes ellátás 40 K
Prospectussal kívánatra készséggel szolgál

Dr. PÓLAY VILMOS

az internátus igazgatója Zomborban

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

.. Temesvár ..

Sürgőnycim

»Virágtelep Temesvár«

Tárbeszélő 10 sz.

2-6

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja:

A legszebb és legdivatosabb
Csokrok és Kossorúkat

üde élő virágokból, a legjobb kivitelben.

Menyegsői és alkalmi csokrokat
Ünnepélyi és gyász-kossorúkat

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem.

A Monarchia legnagyobb virágszállítója.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

